

ár: 700 Ft, előfizető ára: 650 Ft, külföldi előfizető ára: 6 5 Euro

2011/4. V. ÉVFOLYAM 4. SZÁM

A VADÁSZKUTYA

VALAMENNYI VADÁSZKUTYAFAJTA TENYÉSZTÉSÉT, GONDOZÁSÁT, NEVELÉSÉT, TARTÁSÁT
ÉS VADÁSZATRA VALÓ HASZNÁLATÁT TÁRGYALÓ SZAKLAP

HÚSZ ÉV A VADÁSZATI
KULTÚRA SZOLGÁLATÁBAN

UTÁNKERESÉS

A VADÁSZAT
MÚLTJA- JELENE-JÖVŐJE II.

BEAGLE

RIPORT A VTBT
ÚJ ELNÖKÉVEL

József Ákos
A BORZVADÁSZAT

CACT
Babatpuszta

FÉLIX ENDRE
A VIZSLA
TERMÉSZETES
TULAJDONSÁGA....

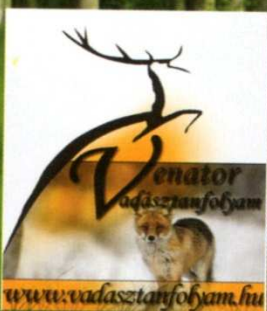
www.avadaszkutya.hu

MAGYAR SIKER
A HOLLAND COURISING
EURÓPA-BAJNOKSÁGON

A Vadászrovat

"A vadászoktatás új generációja"

*(Felnőttképzést folytató intézmény
nyilvántartási száma: 00115-2009)*

www.vadasztanfolyam.hu

www.vadasztanfolyam.hu

Németh Zoltán

A VADÁSZAT MÚLTJA- JELENE-JÖVŐJE II.

A vadásszá válás folyamata napjainkban

**... A vadászat egy életforma.
A természettel való együttélés speciális formája, amely a
vadgazdálkodási tevékenység révén mára önálló gazdasági ágazat,
aktív természetvédelem!**

Igen, önálló, egyben nagyon fontos ágazat. Legfontosabb szempontja a mai vadgazdálkodásnak a rendelkezésre álló természeti erőforrásokkal (vad és élőhelye) történő olyan tartamos gazdálkodás, amely hosszú távon is stabilan fenntartható hozamokat garantál. Ennek szakszerű művelői a képzett vadgazdálkodási szakemberek, akik a mezőgazdasági erdei és vízi (vagy akár városi) ökoszisztémákban élők, a jelen felfogás szerint másodlagos, úgynevezett mellék-haszonvételi lehetőségként adott vadállománnyal hivatottak gazdálkodni. És hogy miért van egyáltalán szükség gazdálkodásra, miért kell a szabad területeken, 'természetes' környezetükben élő vadfajok állományaiba beavatkozni, élőhelyeikkel foglalkozni? Hosszú, tudományos esszébe jelen írás keretein belül nem bocsátkozunk, de aki egy kicsit is járatos az ökológiai rendszerek működésében, az könnyen beláthatja, hogy vadgazdálkodni, vadászni márpedig kell! Az egykori természetes élőhelyek ember általi degradálása, az erdők kivágása, a vad élőhelyének drasztikus lecsökkentése, a település és úthálózat által az élőhelyek felszabdálása, a területek intenzív mezőgazdasági művelésbe vonása, mind-mind olyan természetellenes tényezők, amelyek felbolygatták az addig önfenntartó rendszereket. Hazai viszonyaink között az intenzív, monokultúrás mezőgazdasági földművelési gyakorlat az apróvad számára értékes élőhelyeket tette tönkre, a nagy kiterjedésű háborítatlan erdőterületek lecsökkentése pedig a csúcsragadozókat száműzte hazánk területéről. A megváltozott környezeti feltételekhez alkalmazkodni képes vadfajok viszont – megfelelően alkalmazkodva, kihasználva a környezet adta lehetőségeket - tovább szaporodnak, az ökonómiai szempontok szerint pedig bizonyos sűrűség felett komolyabb károkat képesek okozni az ember által létrehozott javakban. (Pl.: mezőgazdasági vadkár)

Vadgazdálkodás

A vadgazdálkodási tevékenység egyik fontos eszköze pedig nem más, mint a vadászat. Vadászattal tudjuk a természetes szelekcióhoz hasonló módon kezelni/hasznosítani a jog szerint vadászterületnek minősülő területeken a vadállományainkat.

Fontosnak tartjuk kihangsúlyozni, hogy a vadászat az egyes ágazatok közti szerepét tekintve egyáltalán nem tölt be alárendelt szerepet. Mindig is több volt, mint egyszerű hússzerző tevékenység, vagy ha úgy tetszik hobbi. A mai kor emberének elmerülése a természetben sokkal inkább egy sajátos hagyományokkal és értékekkel rendelkező életforma. Folyamatosan azon dolgozunk, hogy a legszélesebb körben ismertté váljon, miszerint az eset-leges lövés a gondos vadgazdálkodási tevékenység végén tulajdonképpen nem más, mint a beérett gyümölcs learatása. Igyekszünk minden érdeklődőknek és természetesen a kétkedőknek is egyaránt olyan ismereteket átadni, amelyek birtokában átlátják, elfogadják és megértik a vadászat és a vadgazdálkodás viszonyrendszerét, szükségességét. Érdeemes kihangsúlyozni azt is, hogy az 1996. évi LV. törvény a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról (Vtv.), ebben az egymásra épülő hierarchiában hivatott szolgálni a fenntartható gazdálkodást. Vagyis jól látható, hogy a vadászat ténylegesen az utolsó fázis, amit vadvédelemmel és gazdálkodással kell megalapozni! Ez a 'szakma' feladata.

A vadászat feltételeit a már említett vadászati törvény szabályozza, az állami vadászvizsgára és a vadásszá válás feltételeire vonatkozó rendelkezésekkel egyetemben.

Mondhatjuk, hogy a vadászat egy tanulható életforma. Nem mindenki születik generációk óta vadász felmenőkkel rendelkező családba, ahol már gyermekkortól kezdve magától értetődő a tevékenység folyamatos megismerése, elsajátítása, szeretete. Ahhoz, hogy ma bárki 'sport'vadásszá váljon, teljesítenie kell az Állami Vadászvizsga korántsem egyszerű követelményrendszerét.

Sportvadász

De itt álljunk meg egy szóra! Miféle kifejezés az, hogy sportvadász, szerencsés-e ez a megnevezés egyáltalán? Egyértelműen NEM az! A vonatkozó törvény különbséget tesz a vadgazdálkodási tevékenység szakszerű végzéséhez szükséges, szakmai, vadgazdálkodási szakirányú végzettséggel rendelkező hivatásos vadász (más néven vadőr), illetve a vadászatot, mint tevékenységet önmagában,

hobbiként gyakorló 'sport' vadász között. A sportvadásznak nem feladata a vadgazdálkodás, - vadászvizsga birtokában nem is rendelkezik ehhez megfelelő szaktudással - annak ellenére, hogy annak tevékeny részese a vadászat révén. Mégsem nevezhető véleményünk szerint sportnak az általa gyakorolt vadászat. Hogy miért? Azért nem, mert ez nem a versenyről, vetélkedésről szól, nem a rekordok hajszolásáról, nem a másik túlszárnyalásáról, a nagyobbra, többre való törekvésről. Nem egy mérhető sportteljesítmény vadásznak lenni, úgy gondoljuk, hogy a sportvadász jelző egy szerencsétlen kifejezés! A vadász a szó egyszerű, nemes, ugyanakkor nagyon bonyolult értelmében nem más, mint vadász!

Visszatérve az Állami Vadászvizsgára, annak sikeres letétele, a bizonyítvány megszerzése még korántsem jelenti ezen életforma tökéletes elsajátítását. Az mindössze csak egy rövidke állomás vadászéletünk során, a vadásszá válás folyamatának kezdete. Először is a sikeres vizsga előfeltétele a vadászat, vadgazdálkodás elméleti alapjainak ismerete, mely tudásanyag igen nagy terjedelmű és szerteágazó. A komoly vadászati ökológiai alapismeretek, az összes vadászható, illetve fontosabb védett vadfajaink biológiájának és etológiájának nagyon részletes ismerete, a szakszerű vadgazdálkodás és élőhelykezelés alapjai, a vadászati törvény és fegyvertartás feltételeinek jogi rendelkezései, nemzetközi természetvédelmi egyezmények, fegyver és lőszerismeret, fegyverkezelés és használat, balesetvédelem, vadgazdálkodási- vadászati berendezések ismerete, vadászszervezés és trófeabírálat, vadászetika, vadbetegségek, vadászeb fajtaismeret sok mással együtt mind-mind a vizsga tananyagához tartoznak.

Állami Vadászvizsga

Az Állami Vadászvizsga megszerzésével egyidejűleg még senkiből nem válik vadász egy csapásra. Ez egy hosszú folyamat, egy olyan út, amit nem mindenki képes, vagy akar végigjárni. Őket az igaz vadászok nem is sorolják maguk közül valónak, rájuk az egyszerű 'puskás ember' jelzőt szokták aggatni. **Tekintsük át röviden, hogy ki, hogyan lehet egyáltalán vadász Magyarországon?**

A Vtv. szerint Vadász az a személy lehet, aki rendelkezik:

a) vadászjeggyel vagy vadászati engedéllyel;

b) vadászlőfegyver-tartási engedéllyel;

c) a ragadozó madárral vadászó vadász esetén a természetvédelmi hatóság által ragadozó madár tartására kiadott engedéllyel.

A ragadozó madárral való vadászatra, illetve vadász-íjászatra feljogosító kiegészítő vizsgát az állami vadászvizsgát követően kell letenni.

Vadászjegyet kérelemre az a magyarországi állandó lakóhellyel rendelkező tizennyolcadik életévét betöltött személy kaphat, aki

- a) eredményes vadászvizsgát tett;**
b) nem áll vadászjegyet visszavonó határozat hatálya alatt; továbbá
c) a vadászat során másnak okozott károk fedezetére szolgáló érvényes vadászati felelősségbiztosítással rendelkezik.

Vadászvizsgát kizárólag a vadászkamara által megbízott, legalább három főből álló vizsgabizottság (felsőfokú vadgazdálkodási képesítéssel rendelkező személyek) előtt lehet tenni. Vadászvizsgára tizenhét éves kortól lehet jelentkezni, vizsgát tenni a jelenlegi szabályozás értelmében csak a vizsgázó lakóhelye szerinti, területileg illetékes megyei vadászkamaránál lehet.

Nem kell vadászvizsgát tenni annak, aki rendelkezik legalább középfokú – a Vtv.-ben felsorolt - vadgazdálkodási szakirányú szakképesítéssel.

Vizsgára a kitűzött vizsga időpontja előtt 90 nappal lehet jelentkezni, a vizsgadíj befizetése ellenében. Tehát a jelentkezéstől számítva legalább három hónapnak (felkészülési idő) el kell telni a vizsgára bocsátáshoz.

A vadászat a vonatkozó jog szerint foglalkozás megítélése alá esik, még abban az esetben is, ha az alany, jelen esetben vadász, nem foglalkozás szerűen űzi tevékenységét. Fegyveres tevékenységről lévén szó, ezért az úgynevezett „veszélyes üzem” kategóriába tartozik. Így sok más hasonló jellegű tevékenység gyakorlásához hasonlóan joggal gondolhatnánk, hogy a foglalkozás-tevékenység végzése ebben az esetben sem csupán csak engedélyhez, hanem felkészítéshez is kötött.

Vizsga

A sikeres vizsgához szükséges tudásanyagot a vizsgázó egyénileg, vagy felkészítő tanfolyam keretein belül sajátíthatja el. (Tudomásunk szerint, a jelenleg formálódó, a közeljövőben megjelenő új jogszabály már a vizsgára bocsátás előfeltételeként szabja majd meg egy minősített, vadásztanfolyami keretek között történő felkészülést. – Németországban például már régóta ez a rendszer működik. -) Néhányan próbálkoznak az egyéni felkészüléssel mondván, hogy sokat jártak már kint a természetben, vettek már részt vadászatokon, s úgy ítélik meg, mindez elegendő az oklevél megszerzéséhez. A statisztikák szerint közülük kerülnek ki sok esetben a potenciális pótvizsgázók. Meglehetősen széles körű, jelentős mennyiségű tananyagot kell megtanulni, aminek elsajátítása még azoknak sem mindig egyszerű feladat, akik életük során hosszasan és rendszeresen tanultak, illetve sokszor vizsgáztak. A vizsga letétele bárkinek, de főleg azoknak okozhat gondot, akik ezen a területen kevesebb tapasztalattal rendelkeznek. Az Állami Vadászvizsga Bizottság is azt javasolja, hogy akinek módjában áll, vegyen részt egy jó vizsga-előkészítő vadásztanfolyamon és fordítsa tanulásra azt a három hónapot, amelyet mindenképpen ki kell várnia a jelentkezéstől az állami vadászvizsgáig.

Vadásztanfolyam

Szintén gyakorlati tapasztalat, hogy akik vizsgára felkészítő vadásztanfolyamot választanak a tudásanyag elsajátításához, legtöbbször már az első alkalommal sikeres vizsgát tesznek. Tény azonban, hogy a tanfolyamok között meglehetősen nagy különbségeket találhatunk, mivel a vadászati törvény sajnálatos módon még nem szabályozza, hogy ki és milyen feltételekkel szervezhet tanfolyamot, illetve oktathat azon. Ezért lehetséges, hogy vadgazdálkodási szakirányú végzettség nélküli 'szak' emberek szervez(het)nek felkészítő képzést, kifejezetten csak anyagi megfontolásból, legtöbbször illegálisan téve mindezt. A vonatkozó jogszabály ugyanis deklarálja, hogy minden, a törvénynek megfelelő saját képzési program alapján megvalósuló iskolarendszeren kívüli olyan képzés, amely

meghatározott képzettség megszerzéséhez, kompetencia elsajátításához nyújt általános – elméleti és gyakorlati képzés segítségével – képzést, felnőttképzési tevékenységnek minősül, amelynek végzéséhez hatósági engedély szükségeltetik! Vannak tanfolyamok, melyek szervezői és előadói végzettséggel ugyan igen, azonban az oktatáshoz megfelelő emberi/szakmai tulajdonságokkal nem rendelkeznek, így ad absurdum előfordulhat az is, hogy a 'diák', aki persze komolyabb összeget fizetett ki egy szolgáltatásért, úgy érezheti, mintha ő lenne az előadóért és nem az előadó érte. Sokszor azonban a legtöbb problémát a kommunikáció hiánya, illetve minősége okozza. De, hogy pontosan miből is áll egy jó tanfolyam, illetve melyiket/hogyan érdemes választani, arról hamarosan olvashatnak.

Folytatjuk...

Budapest, 2011. július 12.

Németh Zoltán,
tanfolyamvezető

www.vadasztanfolyam.hu

